

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2026-10-02

Ärendenummer FFS-2025-02300

Handläggare

Moa Ohlsson

Telefon: 031-3650000

E-post: moa.ohlsson@funktionsstod.goteborg.se

Åtgärder för budget i balans

Förslag till beslut

I nämnden för funktionsstöd

1. Nämnden för funktionsstöd godkänner förvaltningens förslag till åtgärder för att nå budget i balans 2026.
2. Nämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

För att hantera den negativa prognosen på -75 mnkr har förvaltningen tagit fram förslag på åtgärder för budget i balans. Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna åtgärderna. Effekterna följs upp löpande under resterande delen av 2026.

Åtgärderna omfattar redan beslutade kostnadsminskningar, anpassningar av bemanningen, åtgärder kopplade till köpta insatser samt minskat stöd till civilsamhället. Tyngdpunkten ligger på personalkostnader, där kostnaderna bedöms kunna påverkas på kort sikt.

Åtgärderna ska genomföras med beaktande av kvalitet, kontinuitet och arbetsmiljö och samtidigt bidra till en lägre kostnadsnivå inför 2027.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har konstaterat en negativ prognos för helåret vilket innebär att förslag på åtgärder för att nå budget i balans 2026 ska presenteras för nämnden. Åtgärdsförslagen som förvaltningen tagit fram är utformade så att nämnden vid utgången av innevarande budgetår når det ekonomiska målet om budget i balans.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Åtgärderna för en budget i balans behöver genomföras med hänsyn till konsekvenser för brukare och medarbetare. För brukarna är kontinuitet, trygghet och tillgång till stöd utifrån individuella behov centrala utgångspunkter. En mer behovsanpassad bemanning och minskad användning av timvikarier kan bidra till ökad kontinuitet genom att en större del av stödet ges av ordinarie medarbetare. Vid anpassningar av bemanningen som berör insatser för barn gör förvaltningen alltid en bedömning av barnets bästa. Bedömningen utgör en del av underlaget vid överväganden om hur bemanningen kan anpassas.

För medarbetarna innebär minskad övertid att arbete utöver ordinarie arbetstid begränsas, vilket kan bidra till en mer hållbar arbetsbelastning. Samtidigt behöver förändringar i bemanning och arbetssätt följas utifrån hur de påverkar arbetsmiljö, kvalitet och kontinuitet. Åtgärderna ska därför genomföras så att verksamhetens resurser används effektivt samtidigt som grunduppdraget och brukarnas behov fortsatt tillgodoses.

Förvaltningen bedömer att minskningen av föreningsbidrag kan genomföras med begränsad påverkan på civilsamhället under 2026. Redan beslutade verksamhetsbidrag och det tillfälliga aktivitetsbidraget för personer med funktionsnedsättning påverkas inte. Huvuddelen av minskningen avser medel som avsatts för en eventuell finansiering av Klubb Vega och som inte har tagits i anspråk. Åtgärden innebär dock ett minskat utrymme för ytterligare bidrag under återstoden av året.

Samverkan

Information i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 2 oktober 2026.

Beskrivning av ärendet

Nämnden fastställde 2026-09-23 prognos per augusti till -75 mnkr. Enligt Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning ansvarar nämnden för att hantera ekonomiska avvikelser och ta ställning till vilka åtgärder som vidtas. Nämnden ska inom 30 kalenderdagar efter att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser lagts fram fatta nödvändiga beslut.

Förvaltningsdirektören konstaterade 2026-09-15 negativ avvikelse och ska då presentera förslag på åtgärder för nämnden senast 20 kalenderdagar efter.

I ärendet nedan presenterar förvaltningen förslag på åtgärder för att nå budget i balans 2026.

Redan fattade beslut för budget i balans – 30 mnkr

Förvaltningen har redan fattat beslut om följande åtgärder för att nå budget i balans:

- Inköpsrestriktioner för det som inte är nödvändigt för verksamheterna. Det handlar om restriktiv hållning till utbildningar, studiebesök och konferenser. Planeringsdagar hålls enbart i egna lokaler.
- Planerade lokalanpassningar värderas och genomförs under 2027. Detta gäller inte att återställa lägenheter för att kunna verkställa beslut inom bostad med särskild service.
- Julbord för förvaltningens medarbetare avbeställs.
- Anställningsstopp för ej brukarnära befattningar är infört.
- Tidsbegränsade anställning för ej brukarnära befattningar förlängs inte, utan vakanssätts.
- Brukarnära befattningar vakanssätts där det är möjligt. Det kan handla både om tjänster och enstaka pass som minskar personalkostnaderna.
- Arvodering inom avlösarservice och ledsagning som innebär att insatsen utförs av uppdragstagare i stället för månads- eller timanställda i ärendet där det bedöms lämpligt. Förändringen bedöms skapa bättre förutsättningar för att verkställda beslut samt minska kostnader och administration.

Anpassningar av bemanning – 33 mnkr

Åtgärden innebär arbete med bemanning för att minska antal årsarbetare samt övertid och timlönekostnader.

Förvaltningen arbetar med hållbar bemanning genom att i högre grad anpassa personalresurserna till brukarnas behov och beslutade insatser. Arbetet innebär att bemanningskrav, scheman och arbetssätt ses över samt att tillgängliga resurser används mer effektivt inom och mellan verksamheter inom ramen för samarbetsområden.

Innan timvikarier eller övertid används ska möjligheten att omfördela befintliga resurser prövas. Bemanningen ska också anpassas när verksamhetens behov förändras, exempelvis vid tomplatser. Syftet är att minska överkapacitet och kostnader för extra bemanning samt säkerställa att resurser används där behoven är störst. Förändringar ska genomföras med beaktande av kvalitet och kontinuitet för brukarna samt medarbetarnas arbetsmiljö.

Åtgärder kopplade till köpta insatser – 10 mnkr

I förvaltningen genomförs åtgärder för att personer som bor i ordinärt boende men har insatser så som korttidsboende kan flytta hem snabbare och få sina behov tillgodosedda

hemma. Vidare gör förvaltningen åtgärder kopplade till köpta insatser som handlar om kvalitetsgenomgång och förstärkt kontroll av köpfiler och fakturor och kostnader för LSS-resor. Vissa kostnader från 2025 som förvaltningen tagit höjd för i samband med årsboks slutet, där fakturan ännu inte kommit, tas bort då förvaltningen bedömer att kostnaden inte kommer uppstå.

Ej utbetalt utvecklingsbidrag under 2026 – 2 mnkr

Föreningsbidrag för 2026 beslutades utifrån ansökningar som inkom under 2025 och är redan beslutade och utbetalda. I budgeten för föreningsbidrag avsattes därutöver 1,9 mnkr för en eventuell finansiering av Klubb Vega, en mötesplats för yngre personer med Alzheimers sjukdom. Medlen har inte tagits i anspråk och föreslås därför ingå i åtgärder för budget i balans.

Resterande del av åtgärden tas från ännu ej ianspråktagna medel för utvecklingsbidrag. Nämndens tillfälliga aktivitetsbidrag för personer med funktionsnedsättning omfattas inte av åtgärden.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att åtgärderna är nödvändiga för att minska underskottet och nå en budget i balans. De största åtgärderna avser personalkostnader, eftersom det är inom detta område som det finns störst möjlighet att påverka kostnadsnivån på kort sikt. Samtliga avdelningar har samtidigt i uppdrag att minska såväl personalrelaterade som övriga kostnader där det är möjligt.

Åtgärderna genomförs med beaktande av kvalitet, arbetsmiljö och ekonomi. En minskad användning av övertid bidrar både till lägre kostnader och till att medarbetare i mindre utsträckning behöver arbeta utöver sin ordinarie arbetstid. En minskad användning av timvikarier kan, utöver den ekonomiska effekten, bidra till ökad kontinuitet för brukarna genom att en större del av bemanningen utförs av ordinarie personal.

Förvaltningen bedömer att minskningen av föreningsbidrag kan genomföras med begränsad påverkan på civilsamhället under 2026. Redan beslutade verksamhetsbidrag påverkas inte och det tillfälliga aktivitetsbidraget för personer med funktionsnedsättning omfattas inte av åtgärden. Huvuddelen av åtgärden avser medel som avsatts för en eventuell finansiering av Klubb Vega och som inte har tagits i anspråk. Åtgärden innebär samtidigt att utrymmet för ytterligare bidrag under återstoden av året minskar.

Sammantaget bedömer förvaltningen att åtgärderna är möjliga att genomföra under 2026 med beaktande av kvalitet, arbetsmiljö och konsekvenser för brukare och civilsamhälle. Åtgärderna bidrar till att begränsa underskottet under 2026, samtidigt som åtgärder som påverkar den löpande kostnadsnivån skapar bättre ekonomiska förutsättningar inför 2027.

Kamila Norlander

Neri Samuelsson

Avdelningschef Ekonomi

Förvaltningsdirektör